

A gépjármű és pótkocsi megszerzésére vonatkozó illetékszabályok 2022

Ebben az információs füzetben a gépjármű és pótkocsi megszerzésekor fizetendő illetékről és az illetékmentesség eseteiről, feltételeiről olvashat.

Tartalomjegyzék

1. Általános szabályok.....	2
2. Gépjármű és pótkocsi visszterhes vagyonátruházási illetéke.....	3
3. Gépjárműre, pótkocsira vonatkozó hasznélvezet, használat, üzemeltetési jog megszerzése	4
4. A visszterhes gépjárműszerzéssel kapcsolatos vagyonátruházási illetékmentességek...	5
5. A gépjármű-forgalmazók visszterhes vagyonátruházási illetékmentessége	6
6. Lízingelt gépjárművek illetékkötelezettsége a lízingbe vevőnél	7
7. Gépjármű és pótkocsi öröklése és ajándékozása	9
8. Gépjármű, pótkocsi vagyonszerzési illetékének megfizetése.....	10

1. Általános szabályok

Gépjármű, illetve pótkocsi

- öröklése,
- ajándékozása és
- visszterhes vagyonátruházása

után vagyonszerzési illetéket kell fizetni.

Az illetéktörvény¹ alapján **gépjármű** az olyan közúti szállító- vagy vontatóeszköz, amelyet beépített erőgép hajt, és nyilvántartásba vételét jogszabály írja elő. Nem tekinthető gépjárműnek a mezőgazdasági vontató, az önjáró vagy vontatott munkagép, a lassú jármű és a segédmotoros kerékpár.²

Pótkocsi az olyan jármű, amely gépjárművel vontatható. Idetartozik a teher- és sátras utánfutó, a félpótkocsi, valamint a lakópótkocsi, melynek a közlekedésben való részvételét – külön jogszabály – hatósági nyilvántartásba vételhez köti.³

Gépjármű és pótkocsi **tulajdonjogának vagyoni értékű jogának** (haszonélvezet, használat, üzembentartói jog)

- ajándékozásakor, illetve
- visszterhes átruházásakor, tehát megvásárlásakor

az Itv. szabályait csak akkor kell alkalmazni, **ha a gépjárművet, pótkocsit belföldön vették, veszik nyilvántartásba**, kivéve, ha nemzetközi szerződés másként rendelkezik.

A belföldi hagyatékba tartozó gépjármű és pótkocsi tulajdonjogának és vagyoni értékű jogának öröklésekor az Itv. rendelkezéseit minden esetben alkalmazni kell.

Magyar állampolgár és Magyarországon élő nem magyar állampolgár vagy belföldi jogi személy által örökölt,

- külföldön lévő ingóhagyatékra, illetve
- külföldi hagyatékba tartozó vagyoni értékű jogra

az Itv. szabályait csak akkor kell alkalmazni, **ha a hagyaték helye szerinti külföldi államban öröklési illetéket vagy ennek megfelelő adót nem kell fizetni**. A külföldi illeték- vagy adófizetés tényét az örökösnek kell bizonyítania.⁴

¹ Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.).

² Itv. 102. § (1) bekezdés i) pontja.

³ Itv. 102. § (1) bekezdés j) pontja.

⁴ Itv. 2. § (1) bekezdése.

2. Gépjármű és pótkocsi visszerhes vagyonátruházási illetéke⁵

2.1. Gépjármű

Gépjármű tulajdonjogának megszerzésekor az illeték mértékét

- a jármű hajtómotorjának hatósági nyilvántartásban feltüntetett – kilowattban kifejezett – teljesítménye és
- a jármű gyártási évétől számított kora

alapján kell meghatározni az alábbiak szerint:

A gépjármű hajtómotorjának teljesítménye (kW)	A gépjármű (gyártási évétől számított) kora		
	0-3 év	4-8 év	8 év felett
0-40	550 Ft/kW	450 Ft/kW	300 Ft/kW
41-80	650 Ft/kW	550 Ft/kW	450 Ft/kW
81-120	750 Ft/kW	650 Ft/kW	550 Ft/kW
120 felett	850 Ft/kW	750 Ft/kW	650 Ft/kW

Ha a hatósági nyilvántartásban a gépjármű teljesítménye csak lóerőben van feltüntetve, akkor a lóerőben kifejezett teljesítményt 1,36-tal kell osztani és az eredményt a kerekítés általános szabályai szerint egész számra kell kerekíteni.

Ha a hatósági nyilvántartás a gépjármű teljesítményét nem tartalmazza, akkor az adóhatóság megkeresi az illetékes közlekedési hatóságot, amely közli a gépjármű teljesítményét. Ebben az esetben **ezt az adatot kell a gépjármű tulajdonjogának megszerzése után fizetendő illeték alapjának tekinteni.**

Például: egy új (0 éves), 2000 köbcéntiméteres, 100 kilowatt teljesítményű személygépkocsi megvásárlása esetén 75 000 (100×750) forint illetéket kell fizetni.

2.2. Pótkocsi

Pótkocsi tulajdonjogának megszerzéséért,

- ha a pótkocsi megengedett legnagyobb összömege a **2500 kilogrammot nem haladja meg, 9 000 forint,**
- **minden más esetben 22 000 forint**

illetéket kell fizetni.⁶

⁵ Itv. 24. § (1) bekezdése.

⁶ Itv. 24. § (2) bekezdése.

Ha valaki a gépjármű vagy pótkocsi tulajdonjogának, illetve hasznélvezeti, használati jogának csak a meghatározott hányadát szerzi meg, akkor a megszerzett hányadra arányosan eső illetéket kell fizetnie.

Például: ha egy 5 éves, 1300 köbcentiméteres, 50 kilowatt teljesítményű személygépkocsi tulajdonjogát 50-50 százalékban vásárolja meg a házaspár és vagyoni értékű jog megszerzése nem történik, akkor a személygépkocsi tulajdonjogának megszerzése után összesen 27 500 forint illetéket kell fizetni. Mivel a feleség és a férj 50-50 százalékban szerezte meg a személygépkocsi tulajdonjogát, így 13 750 - 13 750 forint illeték terheli a feleséget és a férjet is.

3. Gépjárműre, pótkocsira vonatkozó hasznélvezet, használat, üzembentartói jog megszerzése⁷

Gépjárműre, pótkocsira vonatkozó

- hasznélvezet,
- használat, illetve
- üzembentartói jog

megvásárlása után a visszterhes vagyonátruházási illeték 25 százalékának megfelelő illetéket kell fizetni.

Például: egy 5 éves, 1300 köbcentiméteres, 50 kilowatt teljesítményű személygépkocsi megvásárlásakor 27 500 forint az illeték. Azonban ha a vagyonszerző csak a személygépkocsi üzembentartói jogát szerzi meg, akkor a 27 500 forint negyede lesz az illeték, azaz 6 875 forint.

Ha a gépjármű, pótkocsi tulajdonjogának megszerzésével egyidejűleg

- hasznélvezeti, használati, vagy üzembentartói jog alapítása történik, illetve
- a tulajdonjogot a vagyoni értékű jog jogosultja szerzi meg,

akkor a tulajdonjog szerzését terhelő illetéket csökkenteni kell a vagyoni értékű jog megszerzéséért fizetendő illeték összegével.

Például: egy 5 éves, 1300 köbcentiméteres, 50 kilowatt teljesítményű személygépkocsi tulajdonjogát megvásárolja a feleség. A férj javára a vásárlással egyidejűleg ellenérték fejében üzembentartói jogot alapítanak. Mivel a házastársak közötti visszterhes vagyonátruházás mentes az illeték alól⁸ és a tulajdonjogot szerző feleség által fizetendő illeték összegét csökkenteni kell a vagyoni értékű jogot szerző férj által fizetendő illeték összegével, ezért a feleségnek összesen 20 625 forint illetéket kel fizetnie, a férj vagyonszerzése pedig illetékmentes.

⁷ Itv. 24. § (3)-(5) bekezdése.

⁸ Itv. 26. § (1) bekezdés zb) alpontja.

4. A visszterhes gépjárműszerzéssel kapcsolatos vagyonátruházási illetékmentességek

Gépjárműszerzéskor **teljes személyes illetékmentesség** illeti az Itv. 5. § (1) bekezdésében említett szervezeteket.

Az Itv. 5. § (1) bekezdés *c)-g)* és *m)* pontjában említett szervezeteket⁹ azonban **a személyes illetékmentesség csak akkor illeti meg**, ha a vagyonszerzést megelőző adóévben

- a vállalkozási tevékenységből származó jövedelmük után társasági adófizetési kötelezettségük,
- külföldi illetőségű szervezetnél a társasági adónak megfelelő közteherfizetési kötelezettségük, illetve
- költségvetési szerveknél az eredményük után a központi költségvetésbe befizetési kötelezettségük

nem keletkezett.

E feltétel teljesüléséről a szervezeteknek (alapítványoknak) **nyilatkozniuk kell**.

Ha a vagyonszerzést megelőző adóév utolsó napját követő 150. nap előtt nyilatkoznak, akkor arról kell nyilatkozniuk, hogy adófizetési kötelezettségük előreláthatóan nem lesz. Ha a nyilatkozatban vállaltak nem teljesültek, akkor a vagyonszerzést megelőző adóév utolsó napját követő 180. napig van lehetőségük arra, hogy ezt a körülményt **adóbírság nélkül** az eljáró hatóságnak jelezzék és az illetéket pótlólag megfizessék.¹⁰

Illetékmentes a gépjármű, pótkocsi visszterhes vagyonátruházási illeték hatálya alá tartozó átruházása, például adásvétele

- **egyenes ági rokonok, házastársak között** vagy
- ha a vagyonszerzés a **házastársi vagyonszövetség megszűntetéséből** származik.¹¹

A **bejegyzett élettársakat** mindazon illetékkedvezmények, illetékmentességek megilletik, amelyeket az Itv. a házasságban élőknek biztosít.

⁹ Többek között a költségvetési szerv, az egyesület, a köztestületet, az egyházi jogi személy, az alapítvány, a vízgazdálkodási társulat, a közhasznú, kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaság, a közhasznú szociális szövetkezet.

¹⁰ Itv. 5. § (2)-(4) bekezdése.

¹¹ Itv. 26. § (1) bekezdés z) pontja.

A gépjárműadóról szóló törvény szerinti **környezetkímélő gépkocsi**¹² tulajdonjogának, valamint ilyen gépjárműre vonatkozó vagyoni értékű jognak a **megszerzése mentes a visszterhes vagyónátruházási illeték alól.**¹³

Mentes a visszterhes vagyónátruházási illeték alól a Gjt. szerinti

- autóbusz,
- nyerges vontató és tehergépjármű,¹⁴ továbbá
- a pótkocsi

tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának **gazdálkodó szervezet**¹⁵ általi megszerzése.¹⁶

Nem kell illetéket fizetni, ha a vagyonszerző a tulajdonszerzés bejelentésével egyidejűleg **külföldi kivitelre „Z” betűjelű, ideiglenes rendszám kiadását kéri.** Ha azonban a vagyonszerző a gépjármű tartós belföldi használatához szükséges **forgalmi engedély kiadását kéri Magyarországon,** vagy a gépjárművet **belföldön értékesíti,** akkor **az illetéket meg kell fizetni.**¹⁷

5. A gépjármű-forgalmazók visszterhes vagyónátruházási illetékmentessége¹⁸

Nem kell visszterhes vagyónátruházási illetéket fizetni, ha a gépjármű, pótkocsi tulajdonjogát

- előző adóévi nettó árbevételének legalább 50 százalékát gépjárművek és pótkocsik értékesítéséből szerző vállalkozó, azaz **gépjármű-forgalmazó,** továbbá
- a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó szerv által nyilvántartott, **pénzügyi lízinget folytató vállalkozó**

szerzi meg.

¹² A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.) 18. § 9. pontja alapján környezetkímélő gépkocsi az a gépjármű, amely a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomba tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 2015. július 1-jén hatályos 2. § (6) bekezdése szerint környezetkímélő gépkocsinak minősül, valamint a környezetkímélő motorkerékpár. A KöHÉM rendelet szerint környezetkímélő gépkocsinak minősül az elektromos gépkocsi és a nulla emissziós gépkocsi.

¹³ Itv. 26. § (1) bekezdés w) pontja. A mentesség 2017. január 1-jétől nem minősül csekély összegű (de minimis) támogatásnak, mert az erre utaló rendelkezés (Itv. 26. § (21) bekezdése) 2017. január 1-jétől hatályon kívül lett helyezve.

¹⁴ Az autóbusz, a nyerges vontató és a tehergépjármű meghatározását a Gjt. 18. § 6., 27. és 5. pontja tartalmazza.

¹⁵ Az Itv. 102. § (1) bekezdés h) pontja alapján gazdálkodó szervezetnek az illetéktörvény alkalmazásában a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, az európai területi társulás, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az európai szövetkezet, a vízgazdálkodási társulat, az erdőbirtokossági társulat, az állami vállalat, az egyéb állami gazdálkodó szerv, az egyes jogi személyek vállalata, a végrehajtói iroda, a közjegyzői iroda, az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár, az egyéni cég, továbbá az egyéni vállalkozó, továbbá az ezeknek megfelelő külföldi jogalany minősül.

¹⁶ Itv. 26. § (1a) bekezdés a) pontja.

¹⁷ Itv. 24. § (6) bekezdése.

¹⁸ Itv. 26. § (1) bekezdés l) pontja és 26. § (10) bekezdése.

A mentességre jogosult gépjármű-forgalmazó **adóévente nyilatkozik** a NAV-nál arról, hogy az illetékmentesség feltételének megfelel.

- Ha a nyilatkozatot az **adóév hatodik hónapjának 1. napja előtt** teszi meg, arról kell nyilatkoznia, hogy a nettó árbevételének megoszlása alapján **előreláthatólag gépjármű-forgalmazó lesz.**
- **Ha a nyilatkozatban vállaltak nem teljesültek**, akkor azt az adóév hatodik hónapjának 15. napjáig kell bejelenteni a NAV-nak, amely a meg nem fizetett illetéket 50 százalékkal növelten pótlólag előírja. Ha a NAV adóellenőrzés keretében állapítja meg, hogy a vagyonszerző valótlanul nyilatkozott, a meg nem fizetett illeték kétszeresét írja elő pótlólag a vállalkozó terhére.

A gépjármű-forgalmazást a nyilatkozattétel adóévében kezdő vállalkozó arról nyilatkozhat, hogy **nettó árbevételének legalább 50 százaléka gépjármű-forgalmazásból fog származni. Kezdő vállalkozó** az is, aki például a gépjármű-forgalmazást 2020-ban bejelentette ugyan, de a bejelentés évében ebből a tevékenységből 0 forint bevétele származott. Ha 2021-ben vásárol autót, akkor a kezdő vállalkozóra vonatkozó szabályok alkalmazhatók rá.

- **Ha a nettó árbevétel megoszlására vonatkozó vállalás nem teljesül**, akkor a NAV a nyilatkozat alapján a meg nem fizetett illetéket 50 százalékkal növelten állapítja meg a vállalkozó terhére. A vállalás meghiusulásának tényét a vállalkozó az adóévet követő hatodik hónap 15. napjáig köteles bejelenteni. Ha a NAV adóellenőrzés keretében állapítja meg, hogy a vagyonszerző vállalása nem teljesült, a nyilatkozat alapján meg nem fizetett illeték kétszeresét írja elő pótlólag.

6. Lízingelt gépjárművek illetékkötelezettsége a lízingbe vevőnél

A **lízingügylet** az adásvételi szerződés és a bérleti, illetve haszonbérleti szerződések egyes elemeit vegyítő szerződéstípus.

A lízingügyleteket a gyakorlat **két csoportra bontja:**

- **az operatív lízingre és**
- **a pénzügyi lízingre.**

A **pénzügyi lízingen belül** megkülönböztetjük a **zárt végű pénzügyi lízinget és a nyílt végű pénzügyi lízinget.**

A **zárt végű pénzügyi lízing jellemzője**, hogy a futamidő végén, az utolsó törlesztőrészlet, lízingdíj megfizetésével a lízingelt eszköz automatikusan átkerül a lízingbe vevő tulajdonába. A gépjárművek, pótkocsik pénzügyi lízingjére vonatkozó, a futamidő végén tulajdonjog-

átszállást eredményező szerződéseknél – zárt végű pénzügyi lízing – a visszerthes vagyonátruházási illetékkötelezettség a szerződés megkötésének napján keletkezik.¹⁹

Ezért a zárt végű pénzügyi lízingnél – mivel a futamidő végén automatikusan tulajdonszerzés következik be – **a tulajdonjog megszerzéséért fizetendő illetéket kell megfizetnie a lízingbe vevőnek** a gépjárműátírás alkalmával. Mindez független attól, hogy a futamidő ideje alatt a lízingbe vevő a gépjárműnek csak üzemben tartója és a lízingbe adó a tulajdonosa. Tehát a lízingbe vevő, mint üzemben tartó, a tulajdonjog megszerzéséért fizetendő illetéket fizeti. Mivel a megszerezni szándékozott tulajdonjog egyben magában foglalja a gépjármű üzemben tartói jogát is, ezért **az üzemben tartói jog megszerzése után külön nem kell illetéket fizetnie** a lízingbe vevőnek.

A nyílt végű pénzügyi lízing esetén a futamidő végén a lízingelt eszköz **nem kerül át automatikusan a lízingbe vevő tulajdonába**, de a vevőnek lehetősége van arra, hogy az eszköz tulajdonjogát megszerezze.

Ebben az esetben tehát az ügylet elején még nem tudható biztosan, hogy a későbbiekben történik-e tulajdonszerzés. Ezért, ha nyílt végű pénzügyi lízinggel szerzik meg a gépjárművet, akkor **üzembentartói jogot jegyeznek be a lízingbe vevő nevére és a tulajdonjog megszerzéséért fizetendő illeték 25 százalékát kell megfizetnie.**

Például: nyílt végű pénzügyi lízingszerződéssel a vagyonszerző megszerez egy új (a jármű gyártási évétől számított kora 0 év), 1300 köbcentiméteres, 50 kilowatt teljesítményű gépjárművet. Az illeték az Itv. 24. § (1) bekezdése alapján: $50 \text{ k} \times 650 \text{ Ft/kW} = 32 \text{ 500 forint}$.

Az üzemben tartói jog után fizetendő illeték a 32 500 forint 25 százaléka, azaz 8 125 forint, amit a lízingbe vevőnek az átíráskor kell megfizetnie. Ha a lízingbe adó cég rendelkezik az Itv. 26. § (1) bekezdésének l) pontja szerinti mentességgel és ezt a NAV határozatával igazolja, akkor a tulajdonjog szerzése után nem kell illetéket fizetnie.

Ha a nyílt végű pénzügyi lízing futamidejének végén **a gépjármű üzemben tartója megszerzi a gépjármű tulajdonjogát**, akkor a tulajdonjog megszerzése után **megállapított illetéket csökkenteni kell az üzemben tartói jog megszerzéséért fizetendő illeték összegével**, azaz az Itv. 24. § (1) és (2) bekezdése alapján megállapított illeték 75 százalékát kell megfizetni [Itv. 24. § (4) bekezdése].

Például: egy nyílt végű pénzügyi lízingszerződés futamidejének lejártával az üzemben tartó megszerzi a már 5 éves, 1300 köbcentiméteres, 50 kilowatt teljesítményű gépjármű tulajdonjogát. Mivel a gépjármű tulajdonjogát az üzemben tartója (a lízingbe vevő) szerzi meg, ezért az 5 éves gépjármű tulajdonjogának megszerzése után fizetendő 27 500 (50×550) forint illetéket csökkenteni kell az üzemben tartói jog illetékével, azaz a 27 500 forint 25 százalékával (tehát nem a korábban megfizetett összeggel).

¹⁹ Itv. 3. § (7) bekezdése.

Az Itv. 18. § (1) bekezdése alapján a gépjárművek, pótkocsik pénzügyi lízingjére vonatkozó, a futamidő végén **tulajdonjog-átszállást eredményező szerződéseknél** az illetékkötelezettség a **szerződéskötéskor** keletkezik, így – bár ekkor csak üzemeltetői jog szerzése történik – az **egész illetéket meg kell fizetni, de az ügylet végén további vagyonszerzési illetéket már nem.**

Ahogy azt korábban említettük, a Gjt. szerinti **autóbusz, nyerges vontató, tehergépjármű és pótkocsi** tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának **gazdálkodó szervezet** általi megszerzése mentesül a visszerhes vagyónáruházási illeték alól. Ha tehát az Itv. szerinti gazdálkodó szervezetek az említett gépjárműveket akár zárt, akár nyílt végű lízingszerződéssel szerzik meg, **illetéket nem kell fizetniük.**

7. Gépjármű és pótkocsi öröklése, ajándékozása²⁰

Gépjármű, pótkocsi tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának **öröklésekor és ajándékozásakor az illeték mértéke a gépjármű és pótkocsi visszerhes vagyónáruházási illetékének a kétszerese.**

Például: egy 5 éves, 1300 köbcentiméteres, 50 kilowatt teljesítményű személygépkocsi ajándékozása vagy öröklése esetén a megajándékozottat, illetve örökösöt terhelő illeték összege 55 000 forint (a 27 500 forint kétszerese).

Ha a feleség a személygépkocsi vásárlásával egyidejűleg ingyenesen üzemeltetői jogot alapít a férje javára a járművön, akkor az illeték a következőképpen alakul:

1. az 5 éves, 1300 köbcentiméteres, 50 kilowatt teljesítményű személygépkocsi megszerzésekor 27 500 forint az illeték,

2. mivel a férj üzemeltetői jogot is szerez, a feleséget a fentiek alapján 20 625 forint illeték terheli, a férjnek pedig az illetékmentesség miatt illetéket nem kell fizetnie.

Ha az említett esetben az üzemeltetői jogot nem a házastárs szerzi meg ingyenesen, hanem például a tulajdonos unokaöccse, akkor az egyébként fizetendő illeték kétszeresét, azaz 13 750 forintot kell megfizetnie.

Gépjármű, pótkocsi **öröklésénél és ajándékozásánál** emellett figyelemmel kell lenni arra, hogy ha az öröklés vagy ajándékozás **egyenesági rokonok** (ideértve az örökbefogadáson alapuló rokoni kapcsolatot is) **között, a túlélő házastárs, illetve házastárs vagy testvér részére történt, akkor a vagyonszerzés illetékmentes,** tehát a gépjármű megszerzése után nem kell illetéket fizetni.²¹

²⁰ Itv. 12. § (4) bekezdése.

²¹ Itv. 16. § (1) bekezdés i) és j) pontja, 17. § (1) bekezdés p) és w) pontja.

Illetékmentes az ajándékozás akkor is, ha a gépjármű megszerzése **házasági vagyonszerzés** megszüntetésekor történik.²²

A **bejegyzett élettársakat** mindazon illetékkezdvezmények, illetékmentességek megilletik, amelyeket az Itv. a házasságban élőknek biztosít.

Gépjármű, pótkocsi mostoha- és nevelt gyermek, mostoha- és nevelőszülő általi öröklése esetén **a 20 millió forintos öröklési illetékmentesség** nem alkalmazható.²³

8. Gépjármű, pótkocsi vagyonszerzési illetékének megfizetése²⁴

Gépjármű, pótkocsi **tulajdonjoga**, illetve gépjárműre, pótkocsira vonatkozó **vagyoni értékű jog** megszerzésekor a vagyonszerzési illetéket a gépjármű, pótkocsi átírását megelőzően **a járási hivatalban**

- **készpénzzel,**
- ha erre lehetőség van, **bankkártyával vagy**
- a járási hivatalban beszerezhető **cskekken**

kell befizetni a 10032000-06057684 számlaszámú, *NAV Gépjármű vagyonszerzési illeték bevételi számlára*.

Az ilyen jog szerzését tanúsító okiratot – a gépjármű-forgalmazói mentesség esetén az erről szóló NAV-határozat bemutatásával – annak keltétől számított 15 napon belül a bekövetkezett jogváltozás átvezetésére illetékes **járásai hivatalnál** kell bemutatni. Az illeték összegét – vagy a megfelelő okiratok bemutatásával a megállapítható illetékmentesség tényét – átírásakor a járási hivatal közli a vagyonszerzővel.

A házipénztárba befizetett illetékről az ügyfél számára **számveteli bizonylatot** kell kiállítani és a befizetett illetékről nyilvántartást kell vezetni, amelynek tartalmaznia kell a vagyonszerző nevét, lakóhelyét (székhelyét), adóazonosító számát és az illeték összegét. A nyilvántartás alapján a járási hivatal készpénzátutalási megbízással naponta fizeti meg az illetéket a NAV illetékbeszedési számlájára.²⁵

A járási hivatali közreműködéstől függetlenül a gépjármű- és pótkocsiszerzéseknél is a NAV az elsőfokú illetékhatóság. Ha a fizetendő illetékkal kapcsolatos vita vagy más körülmény ezt indokolja, a NAV határozattal állapítja meg a vagyonszerzési illetéket. Ha a

²² Itv. 17. § (1) bekezdés v) pontja.

²³ Itv. 12. § (1) bekezdés, 13. § (6) bekezdése, 16. § (1) bekezdés c) pontja.

²⁴ Itv. 76. §.

²⁵ Itv. 76. § (2)-(3) bekezdése.

vagyonszerző teljes személyes mentességet élvező személy²⁶, vagy ha a vagyonszerzés – az Itv.-ben meghatározott kivételektől eltekintve – a 16. § (1) bekezdés, 17. § (1) bekezdés vagy 26. § (1) bekezdés alapján illetékmentes, a NAV nem bocsát ki fizetési meghagyást, az **illetékmentesség megállapításáról szóló döntését az ügyírátra jegyzi fel**. Az ügyírátra feljegyzett döntés kizárólag az illetékmentesség alkalmazásának tényét tartalmazza.²⁷

A gépjármű-forgalmazók és pénzügyi lízinget folytató vállalkozók gépjárműszerzésére vonatkozó illetékmentességnél a NAV – ha az adott illetékügy körülményei vagy vita az adóhatósági eljárást indokolják – továbbra is fizetési meghagyást bocsát ki.

A vagyonszerzés késedelmes bejelentését, továbbá az elmulasztott bejelentést terhelő **mulasztási bírságot** a NAV határozattal szabja ki, amelynek mértéke

- **magánszemélynél 200 ezer forintig,**
- **más adózónál 500 ezer forintig**

terjedhet.²⁸

Ha a gépjármű, pótkocsi átírásakor az illetéket

- egyáltalán nem, vagy
- nem szabályszerű időben, módon vagy mértékben fizették meg, illetve
- a vagyonszerzést nem jelentették be,

a járási hivatal köteles leletet készíteni és azt megküldeni a fizetésre kötelezett lakóhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) NAV-igazgatóságnak az illeték kiszabására.²⁹

Ha a gépjármű, pótkocsi szerzésekor a vagyonszerző szervezet (alapítvány) teljes személyes illetékmentességet³⁰ vehetett volna igénybe, akkor a megfizetett illetéket az adózó kérelmére – az adóvisszatérítés szabályai szerint – a NAV visszatéríti.³¹

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

²⁶ Itv. 5. § (1) bekezdés a)-b), h-l), n)-q) és s)-t) pontja szerinti teljes személyes mentességet élvező személy többek között a helyi önkormányzatok és azok társulásai; az Észak-atlanti Szerződés tagállamainak és a Békepartnerség más részt vevő államainak Magyarországon tartózkodó fegyveres erői, valamint az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok, és e fegyveres erők és parancsnokságok személyi állományába tartozó vagy alkalmazásában álló nem magyar állampolgárságú, katonai szolgálatban lévő és polgári állományú személyek, kizárólag a szolgálati kötelezettségükkel összefüggő illetékügyek tekintetében, stb.

²⁷ Itv. 78. § (1) bekezdése.

²⁸ Itv. 82. § (1) bekezdés, az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 220. §.

²⁹ Itv. 83. § (1)-(2) bekezdése, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szerveinek hatásköréről és illetékességéről szóló 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 29. § (6) bekezdése.

³⁰ Itv. 5. § (1) bekezdése.

³¹ Itv. 80. § (3) bekezdése.